

Šta je tuberkuloza?

Tuberkuloza je zarazna bolest koju uzrokuje tuberkulozna bakterija ili bacil Koch, koja napada pluća, a ponekad i bubrege, kosti, žlezde, ...

Kako dolazi do zaraze?

Tuberkuloza se prenosi gotovo isključivo putem vazduha.

Zaražena osoba ili osoba s otvorenom plućnom tuberkulozom širi bakterije tuberkuloze kroz vazduh putem kašlja, dok govori ili kada kija. Osobe koje se nalaze u bliskom okruženju mogu udahnuti te bakterije. Ukoliko te udahnute bakterije završe u plućima, one tada uzrokuju malu upalu.

Zdravo telo se automatski štiti stvarajući odbrambena tela koja su obično dovoljna da zaustave širenje bolesti. Kod osoba sa smanjenim imunitetom, ta upala može da se proširi i bakterije mogu putem krvi ili toka limfe završiti u drugim organima (bubrezima, žlezdama, koštano tkivo, ...).

Do zaraze ne dolazi znači samo upotrebom raznih predmeta u domaćinstvu, bešteka / escajga, knjiga, hrane, ...

Ko može dobiti tuberkulozu?

Svako može biti zaražen ovom bolešću.

Mlađa deca i ljudi sa smanjenim imunitetom su podložniji tuberkulozi.

Koji su simptomi kod tuberkuloze?

Najčešći simptomi kod aktivnog oblika tuberkuloze su dugotrajni kašalj, veoma često sa iscjetkom, smanjeni apetit, gubitak težine, bol u predjelu grudnog koša, (visoka) temperatura, noćno znojenje i umor.

Ti simptomi ne nastupaju uvijek zajedno a veoma je moguće da netko tko ne pokazuje te simptome ipak ima tuberkulozu.

Da li se tuberkuloza može izlečiti?

Da, ta bolest se u potpunosti može izlečiti.

Tretman se sastoji uglavnom od tri do četiri vrste lekova (tuberkulostaticima), koje je najbolje uneti istovremeno i našte (praznog želuca).

Lekovi se moraju uzimati najmanje šest meseci zato što je bakteriju tuberkuloze teško uništiti.

Kada je neko zarazan za svoju okolinu?

Bolest je zarazna kada se tokom ispitivanja pljuvačke pokaže prisustvo bakterije tuberkuloze (otvorena plućna tuberkuloza).

Osoba sa zatvorenom plućnom tuberkulozom ili tuberkulozom nekog drugog organa (osim pluća) uglavnom nije zarazna.

Kada je bolesnik tokom nekoliko sedmica na lečenju, kašljanje se smanjuje, pa samim tim i zaraznost, no sama bolest nije još izlečena.

Dobra higijena kašlja takođe smanjuje mogućnost zaražavanja drugih ljudi.

Kada kašlje bolesnik mora okrenuti lice i pred ustima držati ruku s papirnatom maramicom.

Zbog čega se vrši ispitivanje kontakta?

Ljudi iz okruženja bolesnika koji boluje od zarazne plućne tuberkuloze moraju biti podvrgnuti ispitivanju kako bi proverili da li su možda zaraženi istom bolešću.

Kod mladih ljudi se u tu svrhu obavlja test kože (tuberkulinska proba ili test kože), kod starijih ljudi radi se rentgenski snimak pluća.

Medicinski tehničari koji rade na sprečavanju širenja tuberkuloze (VRGT) zajedno s bolesnikom sačinjavaju listu osoba s kojim je bolesnik u poslednje vreme imao češće kontakte: članovi porodice, porodica, prijatelji, kolege, učenici iz razreda, članovi udruženja ili nekog kluba.

Ljudi iz okruženja nedavno zaražene osobe moraju takođe biti podvrgnuti ispitivanju kako bi se otkrila još neprimećena bolest (izvor bolesti).

Bronvermelding: Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding vzw (www.vrgt.be)

Mislite na vaše zdravlje. Cijepite se !

Mislite na vaše zdravlje. Primate vakcinu !

Mnoge bolesti nastaju usled viralne ili bakterijske infekcije.

Dole prikazani spisak navodi 16 opasnih infektivnih bolesti i njihove uzročnike.

Osim medicinskog imena uzročnika bolesti, naveli smo i ime bolesti na holandskom i na vašem jeziku.

	MEDISCHE NAAM van de OORZAAK [virus of bacterie]	ZIEKTE IN HET NEDERLANDS	ZIEKTE IN UW TAAL
1	Polio [virus]	Kinderverlamming	Dječija paraliza
2	Difterie [bacterie]	Kroep	Difterija
3	Tetanus [bacterie]	Klem	Tetanus
4	Pertussis [bacterie]	Kinkhoest	Veliki kašalj
5	H.influenzae type b (Hib) [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Hib	Upala moždane ovojnice uzrokovane HIB-om
6	Hepatitis B (HB) [virus]	Geelzucht door HB	Žutica uzrokovana HB-om
7	Mazelen [virus]	Mazelen	Ospice, male boginje
8	Bof [virus]	Dikoor	Zaušnjaci
9	Rubella [virus]	Rode hond	Rubeola
10	Meningokok van serogroep C [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Meningokok C	Upala moždane ovojnice uzrokovana meningokokom C
11	Pneumokok [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Pneumokok	Upala moždane ovojnice uzrokovana pneumokokom
12	Rota [virus]	Diarree door Rotavirus	Proljevdijareja uzrokovana rotavirusom
13	Human Papilloma Virus (HPV) [virus]	Baarmoederhalskanker door HPV	Rak grlića maternice uzrokovan HPV virusom
14	Hepatitis A (HA) [virus]	Geelzucht door HA	Žutica uzrokovana virusom HA
15	Influenza [virus]	Griep	Gripa
16	TBC [bacterie]	Tuberculose	Tuberkuloza

Vakcinisanje je važno sredstvo u borbi protiv infektivnih bolesti. Vlada je besplatno stavila veliki broj vakcina na raspolaganje.

Više informacija možete pronaći na internet stranicama flamanske vlade: www.zorg-en-gezondheid.be/vaccinatie.aspx

Vakcina vas štiti protiv bolesti sa sledećim simptomima:

1. Dječija paraliza (Polio)

Paraliza mišića (ruku i nogu, trbušnih mišića, mišića disajnih organa i jednjaka), skraćanje mišića i deformisanje kostiju (posebno kod dece u periodu rasta) te upala mozga/meningitis. Često doživotna paraliza. Obavezno vakcinisanje u našoj zemlji postoji još od 1967. godine i sprečava u potpunosti širenje bolesti.

2. Pravi krup (Difterija)

Opasna upala grla i disajnih puteva s poteškoćama za disanje, ponekad smrtonosna. Zaraza se širi kroz vazduh (kašalj, kihanje) i preko ruku. Za dobru zaštitu, vakcinisanje se mora ponoviti svakih deset godina.

3. Tetanus

Nekontrolisani bolni grčevi mišića, prvo na licu, a potom i u leđima i vratu. Ponekad smrtonosni zbog grčenja disajnih mišića. Zaraza se širi prvenstveno putem (prljavih) povreda na koži, na ulici. Vakcinisanje je mogući otpočeti ukoliko se reaguje odmah nakon zaražavanja. Ukupno obavljeno vakcinisanje štiti sigurno tokom deset godina.

4. Veliki kašalj (Pertussis)

Dugotrajni napadi kašlja s proizvodnjom gustog šljajma. Veoma opasan za malu decu, ponekad smrtonosan. Veoma zarazan putem vazduha i ruku.

5. Upala moždane ovojnice uzrokovana Hib-om

Hib prodire kroz nos, uvlači se duboko u telo i može da izazove brojne upale, prvenstveno upalu omotnice mozga (meningitis). Veoma opasan za decu mlađu od 5 godina, poneka smrtonosan. Zaraza se širi putem vazduha i ruku. Povećan rizik u gusto naseljenim područjima.

6. Žutica putem Hepatitisa B

Često neprimetna zaraza, ponekad akutna upala jetre sa žuticom. Nakon šest meseci to može dovesti do hronične upale jetre s komplikacijama poput ciroze i raka jetre. Veoma zarazna, prvenstveno putem krvi i seksualnim kontaktom. Ne prenosi se putem vazduha, hrane ili vode.

7. Male boginje ili ospice

Visoka temperatura s crvenim osipom po celom telu, veoma zarazno putem vazduha ili pljuvačke. Opasne komplikacije mogu biti upale srednjeg uha, pluća i mozga. Ponekad smrtonosne: prvenstveno kod veoma male dece, u slučaju nehranjenosti i hroničnih oboljenja.

8. Zaške/zaušnjaci

Visoka temperatura i otok na pljuvačnim žlezdama, s eventualnim komplikacijama u vidu upale mozga i moždanog tkiva. Nakon puberteta kod dečaka je moguć otok testisa (sterilnost je retka). Prenosi se putem vazduha ili pljuvačke.

9. Rubeola/rubela

Visoka temperatura s crvenim osipom po celom telu i s oteklim žlezdama. Komplikacije koje se javljaju su upale zglobova (često) i mozga (retko, ponekad sa smrtnim posledicama). Veoma opasno za trudnice tokom prva tri meseca trudnoće: beba može biti rođena slepa ili gluva ili imate druge anomalije. Prenosi se putem vazduha ili pljuvačke.

10. Upala moždane ovojnice uzrokovana meningokokom C

Osim upale moždane ovojnice može prouzrokovati upalu mozga i trovanje krvi. U Belgiji su najčešće meningokoke iz grupe B i C. Vakcina postoji samo protiv meningokoke C. Riziku su najviše izložena deca (od 0 do 5. godine života) i mladi (od 15-19 godina).

11. Upala moždane ovojnice uzrokovana pneumokokom

Može uzrokovati upalu ovojnice mozga, kao i upalu pluća, upalu srednjeg uha i trovanje krvi. Bolest može u roku od nekoliko sati zahtevati hitni tretman. Postoji specifična vakcina za dojenčad i jedna vakcina za odrasle.

12. Proliv/proljev i rotavirus

U našoj zemlji je najčešći uzrok ozbiljnog proliva ujedno i najčešći razlog prijema u bolnicu kod dece mlađe od 5 godina (zbog rizika od dehidracije). Vakcinisanje je preporučljivo za svu dojenčad mlađu od 6 meseci. Tu vakcinu dete može primiti oralno.

13. Rak grlića materice uzrokovan virusom HPV

Infekcija kod žene može izazvati rak grlića materice. Vakcinisanje devojčica obavlja se pre njenog prvog seksualnog kontakta. Osim vakcinacije neophodno je vršiti pretrage za otkrivanje raka grlića materice (pretraga putem brisa).

14. Žutica uzrokovana hepatitisom A

Do infekcije (putem kontakta sa stolicom) može doći u lošijim higijenskim uslovima, posebno tokom putovanja u neku zemlju u razvoju. Što ste stariji to su veći problemi koje ćete imati. Odrasli gotovo uvek dobijaju žuticu koju prate dugi periodi zamora. Izlečenje gotovo nikada ne ostavlja trajna oštećenja, retko dolazi do fatalnih komplikacija nagle upale jetre.

15. Gripa (influenca)

Do infekcije dolazi udisanjem ili kontaktom s kožom. Poznati znaci bolesti su visoka temperatura, drhtavica, kašljanje, glavobolja, gušobolja, bolovi u mišićima i zamor. Potpuni oporavak može trajati dve sedmice. Stariji ljudi i hronični bolesnici izloženi su većem riziku (verovatno smrtnom) od komplikacija u slučaju gripe.

Tretiranje tuberkuloze (TBC) u našoj zemlji**Tuberkuloza (TBC)**

Tuberkuloza uglavnom napada pluća. To dovodi do kašlja, gubitka telesne težine i izbacivanja krvi. Bolest je opasna po život i zarazna je, posebno putem kašlja. Bolest se pojavljuje prvenstveno u zemljama u razvoju. U Belgiji se takođe mogu još naći slučajevi TBC-a, ali mnogo manje nego ranije. Tuberkuloza se može dobro lečiti (dugotrajnim) uzimanjem lekova. Postoji vakcina BCG protiv TBC-a, ali vakcinacija je jedino efikasna za malu odojčad koja žive u zemljama s visokim rizikom. U Belgiji se ova vakcina ne daje. U našoj zemlji se preporučuje pristup brzog otkrivanja i lečenja TBC-a.

Za više informacija pogledajte: www.vrgt.be/tbc-htm

Dit document is gebaseerd op een tekst van de werkgroep infecties van Logo stad Antwerpen.